

Godišnja skupština društva geodetskih inž. i geom. NR Bosne i Hercegovine

U dane 23 i 24 februara ove godine, održana je u Sarajevu redovna godišnja Skupština Društva geodetskih inženjera i geometara NRBiH.

Kako po učešću članstva na ovoj Skupštini, tako i po podnešenim referatima i svestranom diskusijom, u kojoj je učestvovao i veći broj mladih članova društva, ova Skupština je jedna od najuspješnijih, do danas održanih skupština u NRBiH.

Prisutni su bili i skupštinu pozdravili: predstavnik glavnog odobra SSRN Bosne i Hercegovine Novak Mastilović, predstavnik Savjeta za školstvo Bujukalić Ing. Hajrudin i predstavnici društva inženjera i tehničara Narodne Republike Bosne i Hercegovine. Skupštini su uputili pozdravne telegrame i zaželeli uspješan rad Savez i sva republička društva geodetskih inženjera i geometara, što su učesnici Skupštine toplo pozdravili.

Pored izvještaja o radu Društva u protekloj godini, koji je pročitao sekretar Ahmetović Abdulah, na Skupštini je podnio informacije o narednim zadacima geodetske službe u NRBiH direktor Geodetske uprave Kabil Salih, a informacije po pitanju školovanja kadrova direktor Geodetske škole Smajlbegović Ing. Fetulah.

Na skupštini su pročitani zaključci II kongresa geodetskih inženjera i geometara FNRJ i usvojene izmjene u Statutu Društva u cilju saglašavanja istog sa Statutom Saveza i članstvo anketirano po pitanju otvaranja Više geodetske škole u Sarajevu.

Kao prvi diskutant po podnešenim referatima, nastupila je grupa mladih članova Društva, čiji je predstavnik Jasika Mustafa pročitao diskusiju, u stvari referat, ove grupe članova o najaktuelni-

jim pitanjima službe i struke NRBiH. Ova diskusija pokazuje zainteresovanost mladih kolega za unapređenje i afirmaciju geodetske službe, što je za pohvalu. Ovaj nastup mladih kolega Skupština je jednoglasno pozdravila.

U svojoj disusiji mladi članovi su iznijeli neravnopravan položaj geometara po Zakodu o javnim službenicima o odnosu na prosvetnu struku, koji mogu napredovati do VII platnog razreda iako je školvanje isto; zatim o nedovoljnoj afirmaciji naše službe i struke kako kod državnih organa tako i u javnosti i o potrebi popularisanja iste, putem dnevne štampe, radija, Radničkog i Narodnog univerziteta i t. d. Nadalje o sadržaju Geodetskog lista koji je nepristupačan mladim stručnjacima; o organizovanijem izvođenju novog premjera; o pravilnijem plaćanju prekovremenog rada; o potrebi otvaranja u Sarajevu Više geodetske škole, za kojom u NRBiH postoji velika potreba, a i preduslovi za njeno otvaranje; nadalje da se u sistematizacijama radnih mjesta kako u Geodetskoj upravi, tako i u geodetskim službama pri narednim odborima, ustanovama i preduzećima, predvide za rukovođeća mjesta viša odnosno visoka stručna sprema i td.

Pošto su na Skupštini tretirana većina važna i aktuelna pitanja geodetske službe i struke u NRBiH, razumljivo je veliko interesovanje i aktivno učešće članova u radu Skupštine za cijelo vrijeme njenog trajanja.

Na skupštini su doneseni zaključci za rad Društva u 1958. godini, od kojih navodimo slijedeće:

Skupština preporučuje da Geodetska uprava NRBiH, uz konsultaciju i saradnju našeg Društva, detaljno razmotri najpravičnije i za naše prilike najprikladnije rješenje organizacije geodetske

službe u našoj Republici i da ga predloži nadležnim organima na usvajanje.

U vezi s novim premjerom NR BiH Skupština smatra da će geodetska služba u našoj Republici uspješno izvršiti ovaj zadatak ukoliko se Geodetskoj upravi budu u redovnim budžetima osiguravala potrebna finansijska sredstva kako se školovanje i primanje u službu potrebnih joj kadrova, tako i za izgradnju odgovarajućih kancelarijskih prostorija i stanova za službenike kao i za nabavku potrebnih joj geodetskih instrumenata i geodetskog pribora.

Skupština je stala na stanovište, da se kod izrade stručnih propisa, konsultiraju republička društva. U tu svrhu da se nacrti propisa dostavljaju blagovremeno, kako bi se mogli dovoljno stručno i na vrijeme prodiskutovati i razraditi.

Da se skrene pažnja putem Saveza našeg društva Saveznoj geodetskoj upravi da se ubuduće daju blagovremeno i realni rokovi katastarskim uredima za obračunavanje katastarskog prihoda, kako bi se ubuduće spriječio stalni prekovremeni rad službenika katastarskog ureda, koji osoblje fizički iscrpljuje, a sto tako na njih i psihički negativno djeluje.

Da se upoznaju nadležni republički organi sa problemima naše struke i prijedlozima za njihovo rješenje, u koju svrhu organizovati jednu delegaciju Društva Pretsjedniku Izvršnog vijeća NRB i H i Glavnom odboru SSRN BiH.

Da se putem Saveza našeg Društva predloži nadležnim državnim organima nadopuna Zakona o javnim službenicima, kako bi geometri mogli redovno napredovati do VII platnog razreda, a geodetski stručnjaci koji su se zatekli 1 marta 1954 godine u VIII platnom razredu do VI platnog razreda.

Da se preduzmu potrebne mjere kod Geodetske uprave NR BiH i narodnih odbora srezova da se katastarski uredi popune potrebnim administrativnim kadrom i snabdiju nužnom opremom i da se položajnom platom stimulira rad administrativnog kadra u katastarskim uredima.

Uviđajući potrebu višeg stručnog obrazovanja geometara, Skupština preporučuje da se već u 1958/59 školskoj godini pristupi osnivanju u Sarajevu Više Geodetske škole, pošto u NR BiH postoji potreba za ovim kadrovima, a i postojanje za to potrebni preduslovi i realne mogućnosti.

Da Društvo putem Saveza interveniše kod Savezne geodetske uprave da se što

prije donesu odgovarajući propisi za cijelu teritoriju FNRJ, za izvođenje geodetskih radova putem ovlaštenih lica. Ako donošenje ovih propisa ne uslijedi, da republički odbor našeg Društva interveniše kod nadležnih republičkih organa da se postojeći propisi iz 1941 godine primjenjuju i u NR BiH, kao što se primjenjuju u ostalim republikama.

Stručnom uzdizanju članstva — osnovnom zadatku po sekcijama stručna predavanja iz najaktuelnijih pitanja geodetstva članovima Društva prilikom polaske službe i struke i ukazati potrebnu polaganja državnog stručnog ispita i ispita za višu odnosno visoku stručnu spremu.

Posebnu pažnju posvetiti popularizaciji među članovima »Geodetskog lista« kao Saveznog stručnog glasila i saradnji naših članova u listu. Nastojati da se Geodetski list pretplate svi Katastarski uredi kao i preduzeća i ustanove, koji u svom sastavu imaju Geodetske stručnjake. Rasturanju Geodetskog lista članovima društva posvetiti pažnju, kako bi isti blagovremeno primali list.

Putem štampe, radija i predavanja na Narodnom i Radničkom univerzitetu a i bližom saradnjom sa ostalim stručnim, političkim i društvenim organizacijama, upoznavati širu javnost o djelatnosti i problemima geodetske struke i službe.

U novi Izvršni odbor Društva izabrani su za predsjednika: Krzić Mehmed geometar.

Za potpredsjedike: Pavišić Nikola, potpukovnik JNA i Muftić Ing Husein.

Za sekretare: Jasika Mustafa i Glavaš Mile geometri.

Za blagajnike: Cakeljić Ljubo i Krunić Gojko geometri.

Za članove: Aganović Ing. Ismet, Kabil Salih, Džinić Muradif, Papo Jahiel, Gavrić Boro, Milisavljević Slobodan kap. JNA Borojević Dojčin, Milišić Božo i Dervišić Muhamed.

Nadzorni odbor: Tadić Ing Fabijan, Tančica Ibrahim i Balta Muharem.

U plenum Saveza društava geodetskih inženjera i geometara FNRJ izabrani su: Krzić Mehmed, Smajlbegović Ing. Fetulah i Gavrić Boro.

U plenum Društva inženjera i tehničara NR BiH delegirani su: Aganović Ing. Ismet, Pavišić Nikola, potpukovnik JNA, Glavaš Mile, Ahmetanović Abdulah i Krzić Mehmed.

Krzić Mehmed

Izložba geodetskih radova u Banja Luci

U okviru jedne skromne svečanosti sekcije Banja Luka koja je ove godine proslavila 10-to godišnjicu svoga postojanja priređena je i izložba geodetskih radova od 16 do 22.III.1958 g. prilagođena očima široke javnosti koja se kroz tu izložbu upoznala sa radom i djelovanjem jedne struke o kojoj je do sada vrlo malo znala, tek toliko da postoje stručnjaci koji su o geodetskoj struci malo znali, rima gledala samo katastar.

Cilj same izložbe je bio da tim ljudima koji su u geodetskoj struci malo znali, pokaže kako rade geometri na koji način i sa kakvim pomagalicama i zašto se sve upotrebljava taj geodetski plan, te je i zamisao izvađača bila da se prikaže na

takvu izložbu je bilo potrebno i financijskih sredstava kojih nije bilo niti ih je bilo u toku cijelog rada. Istina traženu pomoć od strane geodetske uprave, »Geokarte« Beograd i ostalih je dobijena, ali samo u izložbenom materijalu. Najznačajnije je bilo dobijanje besplatno izložbenih prostorija u Domu kulture, jer da te prostorije nisu dobijene ni izložba se nebi mogla održati.

Izložbenog materijala je bilo sasvim dovoljno te se je na kraju pri konačnom uređenju izložbenih prostorija moralo mnogo toga i odbaciti pošto prostorija nije mogla da primi sve eksponate izložbe.

Kako je izložba prikazivala razvoj geodetskih radova to su i sami radovi bili složeni hronološkim redom od prvog plana grafičkog — koji još uvijek nakon 70 godina postojanja, služi u katastru, geodetskog stola sa gledačom pa do najmodernijeg stereoplanigrafa Zeiss C—8. Redali su se instrumenti i planovi: kip-regl modernijeg tipa — autoredukcioni Fenel«, instrumenat univerzalni »Fenel« i »Breithaupt«, planovi, koji su snimljeni tim instrumentima, rudnih nalazišta, sela i gradova — opet po operacijama od čistog papira do završenog plana — pribor za izradu planova, zatim moderni instrumenti Vild RDS i RDH sa priborom, pribor za računanje površina sa obrascima, pa dalje fotogrametrijski dio sa fotoskicama, foto planovi, planovi na astralnom sa obe predstave — horizontalnom i vertikalnom, mali stereskopi, planovi na kojima se već osjeća rad drugih stručnjaka, pojedini detalji iz urbanističkog rješavanja lokazija u gradu Banja Luci i ostalo. Na kraju su u jednom cjelom odjeliku prikazani radovi na reprodukciji planova i radu da se od naših planova stvori niz karata što je dobijeno od »Geokarte« iz Beograda. Uz sve to bili su izloženi i radovi člaka geodetske S. T. Š. iz Sarajeva koji nisu ni malo zaostajali iza ostalih izložbenih predmeta.

U tom nastojanju da izložbu upozna široka javnost se je i uspjelo, što se može da vidi i iz broja posjetilaca kojih je bilo u toku 6 dana, koliko je izložba bila otvorena, oko 2.500 što nije malen broj.

Geometri koji su bili kao tumači izložbe imali su pune ruke posla tumačeći i vodeći računa da se posjetioci upoznaju sa svim što je izloženo. Bilo je dosta slučajeva da su se posjetioci interesova-

pregledan i lako pristupačan način istorijat geodezije od njenih prvih koraka kod nas do sadašnjih modernih metoda dakle od grafičkog premjera bivše Austrovarske koji je počeo poslije okupacije Bosne, do aerofotogrametrije koja danas u našoj republici dominira. U samoj organizaciji izložbe sekcija društva geodetskih stručnjaka je od samog početka nailazila na poteškoće koje su bile velike, ali su zahvaljujući nesebičnom radu sekcije otklonjene. Naime za jednu

li i za detalje kroz koje prolaze podatci donešeni sa terena do konačne izrade plana.

O uspjehu ove izložbe koja je prva ovakve vrste u našoj republici, a druga u Jugoslaviji nije potrebno govoriti o tome neka govore utisci posjetilaca koji su prenijeti na papir — knjigu utisaka. Navodimo par odlomaka koji će dati ocjenu same izložbe; a koje su napisali ljudi raznih profesija od radnika i daka pa do stručnjaka.

»Smatramo da je ova izložba uspjela i mnogo nas je oduševila, iako smo do sada bili malo upoznati sa radom naših geometara.

Izložba je dokazala da će se ova grana tehnike svakim danom sve više razvijati, a što je najvažnije biće i sve više zainteresovanih« — to su riječi daka,

— zatim riječi jednog radnika: Kao i ostali ne razumijemo mnogo, ali baš vidimo da se i u tom pravcu, dakle i ta grana razvija, a to obećaje opći uspjeh!»

— a evo konačno i sud jednog stručnjaka o toj skromnoj izložbi; «Izložba je u svakom pogledu postigla željeni cilj kao prva izložba geodetskih radova u našoj Republici. Šteta je što — ograničena prostorom, nije mogla prikazati sva dostignuća geodetske struke i mnogobroj-

na djela naših geodetskih stručnjaka. Organizatori izložbe zaslužuju svako priznanje.»

U okviru izložbe održana su dva predavanja sa temom »Daljinomjeri sa dvostrukim slikama« koje e odžao drug Papo Jahijel, geometar, a bila su namjenjena — jednoj široj publici a drugo za geodetske stručnjake koji su također vrlo uspjela.

Sekcija društva geodetskih stručnjaka u Banja Luci je dala sa ovom izložbom mnogo na popularizaciji geodetske struke u širokoj javnosti, kojoj je skrenuta pažnja i ukazano da i geometri žive i rade i iako se njihov rad ne vidi iđu u korak sa razvijanjem ostalih tehničkih grana koje grade sve svoje uspjehe baš na tim geodetskim planovima koji uz sve ostale ulaže ogromne napore za izgradnju boljeg života — socijalizma odnosno da je ona pionir te izgradnje.

Nadamo se da će i ostale sekcije našega društva širom zemlje vidjeti u ovom što je učinila sekcija Banja Luka jednu formu rada na koji će se način najlakše upoznati radni ljudi sa radom i stvarajući može najlakše popularisati u šinjem geodetske struke kao i da se ovim rokim slojevima naših radnih ljudi.

Opačak Tomislav, geometar

Dvadesetpet godišnjica geometara koji su diplomirali 1932 g.

Na dan Republike — 29 Novembra 1957 godine proslavila je 25-godišnjicu generacija geometara koja je diplomirala 1932 godine u Geodetskoj srednje tehničkoj školi u Beogradu.

Ova generacija geometara prema postojećim podacima brojala je školske 1931/32 godine 224 učenika, od kojih 216 drugova i 8 drugarica raspoređenih u četiri školska odeljenja.

Tokom proteklih 25 godina umrlo je ili poginulo u prošlom ratu 34 druga, tako da danas ima ukupno 190 živih, od kojih sedmorica žive van naše zemlje.

Prema raspoloživim podacima, od ukupno 183 druga koji žive u našoj zemlji nalazi se na radu u struci 172 a van struke 11 drugova. Od ovih 172 druga koji su u struci, jedan drug radi u vojnoj geodetskoj službi, 148 drugova u organizacionim jedinicama civilne geodetske službe, 19 drugova u raznim privrednim organizacijama koje imaju svoje geodetske pogone i 4 druga imaju svoje privatne geodetske poslovnice. Od 11 drugova

koji su van struke, dvoje su invalidski penzioneri, a 2 drugarice su domaćice.

Proslava ove 25-godišnjice obavljena je u prostorijama Saveznog zavoda za fotogrametriju u Beogradu uz prisustvo od oko 90 slavljenika. Proslavi su kao gosti prisustvovali bivši profesori: Prof. inž. Nikola Svečnikov, prof. inž. Milan Dražić, inž. Ilija Živković, inž. Stojan Turajlić, inž. Andrija Krat, Dr. Ljubomir Olič, zatim u ime Savezne geodetske uprave njen direktor — Dimitrije Milačić, geom., u ime Geodetske uprave NR Srbije Akim Miljanić, geom., Milivoje Pražić, geom. i Jovan Kefer, geom., bivši asistenti u GSTS.

Proslava je imala svečan i kulturno-zabavni deo. Na svečanom delu odata je počast umrlim i poginulim drugovima i podnet je referat kroz koji je bačen osvrt i evocirane uspomene na protekli dvadesetpetogodišnji period. Na ovom delu proslave izvršena je, iz sačuvanih školskih dnevnika, i prozivka učenika po odeljenjima, koju su u svojstvu razred-

Skupina učesnika proslave

nih starešina izvršili izabrani drugovi iz reda slavljenika. Prozivanje učenika, iz školskih dnevnika pojedinih odeljenja usmerilo je i skoncentrisalo misli svih prisutnih na bivši poredak u samoj učionici i kroz njega su evocirane uspomene na đacki — mladalački — nestašluk, život, rad, uspeh, itd. u školi. Prozivkom je učinjeno i to, da je svaki slavljenik sam za sebe mogao izvršiti izvesna upoređenja i izvesti zaključak o tome, u koliko je meri uticalo na njega vreme i okolnosti pod kojima je živeo i radio

geodetske tehnike u oblasti fotogrametrije.

U čast proslave, a posle svečanog dela, organizovan je zajednički ručak kome su, pored slavljenika, prisustvovali i svi gosti sa svečanog dela.

Na večer istog dana bilo je organizovano drugarsko veče sa odabranim kulturno-umetničkim programom, kome je pored slavljenika prisustvovalo i oko 100 gostiju. Drugarsko veče kao i ručak protekli su u drugarskom i srdačnom raspoloženju.

Predsedništvo svečanog sastanka

i koliko su ga one izmenile, njegov lik, osobine i njegove navike za proteklih 25 godina.

Posebnim govorima, punim osećanja, svi prisutni gosti i nekoliko slavljenika manifestovali su svoje zadovoljstvo i radost u vezi svog učešća na proslavi, evocirali su uspomene iz proteklog perioda podvlačeći ujedno ulogu ove generacije geometara u razvoju i napretku geodetske struke od 1932 godine do danas.

Po završenom svečanom delu proslave, njeni učesnici su obišli Zavod za fotogrametriju i upoznali se sa radom ove naše ustanove i njenim dostignućima na

Svi učesnici proslave, a posebno njeni neposredni organizatori, smatraju da se njome ne samo manifestovala prisnost i druželjublje koji vlada u redovima geodetskih stručnjaka, već je ona još više zbližila jedne-drugima, produbila postojeću prisnost i druželjublje i dala potstrek za postizanje novih uspeha u radu i živou za naredni period. Stoga, geometri ove generacije s matraju vrlo korisnim ovakvu vrstu proslave, pa njihovo organizovanje preporučuju i ostalim generacijama, izražavajući jednovremeno želju za njihov pun uspeh.

V. BLAGOJEVIĆ